

२. योगशतेन इन्द्रपदवी लभ्यते ।
३. दिलीपः विचारमूढः अस्ति ।
४. मेघदूतं किञ्चन महाकाव्यम् ।
५. नैषधीयचरिते नलदमयन्त्योः कथा उपवर्णिता ।

आ. एतेषां विग्रहवाक्यानां समस्तपदं लिखत ।

५

१. प्रसन्नं वदनं यस्य सः २. लक्ष्मणेन सह वर्तते इति
३. आत्मनि इति ४. विधिम् अनतिक्रम्य
५. न विद्यते पुत्रः यस्य सः ।

९. अ. गुरुलघुचिह्नानि अङ्कयित्वा गणनाम्, छन्दसः नाम च निर्दिशत ।

६

१. परोपकाराय फलन्ति वृक्षाः ।
२. कायेन वाचा मनसेन्द्रियैर्वा ।

आ. अत्रत्यम् अलङ्कारं संस्कृतेन विवृणुत ।

४

कादम्बरीरसज्ञानाम् आहारोऽपि न रोचते ।

१०. अ. संस्कृतभाषया प्रबन्धमेकम् आरचयत ।

५

१. आरोग्यरक्षणम् २. भाषाशिक्षणस्य प्रयोजनानि

आ. नगरस्य एकस्मिन् भागे स्वच्छतापालनं यत् करणीयं तत् निवेद्य नगर-
सभाधिकारिणं प्रति संस्कृतेन पत्रं लिखत ।

५

अथवा

दशमकक्ष्याच्छात्राणां एकादशकक्ष्याच्छात्राणां च कृते परीक्षायाः सम्मुखी-
करणं कथं भवेत् इति विचिन्त्य संस्कृतेन पत्रमेकं लिखत ।

***

ॐ
संस्कृतभारती
पत्रालयद्वारा संस्कृतम्

कोविदपरीक्षा

समयः - घण्टात्रयम्

दिनम् - विलम्बि सं॥ श्रावणशुक्लनवमी

अङ्काः - १००

भानुवासरः, १९.८.२०१८

१. एकवाक्येन उत्तरं लिखत । (दशानाम्)

१०

१. पार्वत्याः सौन्दर्यं कथम् आसीत् ?
२. देवाचार्यः कः ?
३. हरः कं वीक्ष्य क्रुद्धः अभवत् ?
४. शिवपार्वत्योः विवाहः कथं सम्पन्नः ?
५. अग्निः केन रूपेण ईश्वरस्य शय्यागृहं प्रविष्टवान् ?
६. यदा कुमारः जातः, तदा तं का परिपालितवती ?
७. लोके नलस्य गुणान् के प्रशंसन्ति स्म ?
८. नलः सरोवरे कं दृष्टवान् ?
९. हंसः दमयन्तीं कुत्र अनयत् ?
१०. नारदेन सह कः महर्षिः आसीत् ?
११. मनसा अन्यस्य चिन्तनमपि कस्य कारणं भवति इति दमयन्त्याः भावः ?
१२. दमयन्ती कस्मिन् उपविश्य सभामध्यम् आगतवती ?
१३. सरस्वती नलमहाराजाय कं मन्त्रं प्रदत्तवती ?

२. ससन्दर्भं संस्कृतेन व्याख्यात । (पञ्च)

१०

१. प्रभो क्रोधं संहर संहर ।
२. परमेश्वरं प्राप्तुम् एव इदं तपः ।
३. मदीयम् अनुरागभावं नलाय निवेदय ।
४. कोलाहलः न कर्तव्यः ।
५. भवतः वंशः कः ?
६. वेदाः अप्रमाणम्, शास्त्राणि निन्दानि ।

७. भोः ! कलिपुरुष ! तव प्रयाणं व्यर्थम् ।

3. अ. द्वयोः पदविभागं कृत्वा अन्वयरचनां प्रतिपदार्थं तात्पर्यं (संस्कृतभाषया) च लिखत ।

१. आस्वादवद्भिः कवलैस्तृणानां कण्डूयनैर्दशनिवारणैश्च ।
अव्याहतैः स्वैरगतैः स तस्याः सम्राट् समाराधनतत्परोऽभूत् ॥
२. इत्थं व्रतं धारयतः प्रजार्थं समं महिष्या महनीयकीर्तैः ।
सप्त व्यतीयुस्त्रिगुणानि तस्य दिनानि दीनोद्धरणोचितस्य ॥
३. कैलासगौरं वृषमारुरुक्षोः पादार्पणानुग्रहपूतपृष्ठम् ।
अवेहि मां किङ्करमष्टमूर्तेः कुम्भोदरं नाम निकुम्भमित्रम् ॥

आ. एकस्य सुभाषितस्य तात्पर्यम् आङ्ग्लभाषया कन्नडभाषया वा लिखत । ४

१. मनसि वचसि काये पुण्यपीयूषपूर्णाः
त्रिभुवनमुपकारश्रेणिभिः प्रीणयन्तः ।
परगुणपरमाणून् पर्वतीकृत्य नित्यं
निजहृदि विकसन्तः सन्ति सन्तः कियन्तः ॥
२. भीमं वनं भवति तस्य पुरं प्रधानं
सर्वो जनः सुजनतामुपयाति तस्य ।
कृत्स्ना च भूर्भवति सन्निधिरलपूर्णा
यस्यास्ति पूर्वसुकृतं विपुलं नरस्य ॥

4. रूपकालङ्कारम् उदाहरणसहितं विवृणुत । (कन्नडेन आङ्ग्लभाषया वा) ५

अथवा
प्रेरणार्थकणिच्-प्रत्ययरूपाणि विवृणुत । (कन्नडेन आङ्ग्लभाषया वा)

5. अ. उदाहरणानुसारं द्वितीयं तृतीयं च पदं चिनुत । ५

उदा - कर्तुम् इच्छति - चिकीर्षति	चिकीर्षा	चिकीर्षुः
१. अचुम् इच्छति - जिघत्सति	.....	.....
२. प्रष्टुम् इच्छति - पिपृच्छति	.....	.....
३. आप्तुम् इच्छति - ईप्सति	.....	.....
४. हन्तुम् इच्छति - जिघांसति	.....	.....
५. रक्षितुम् इच्छति - रिरिक्षति	.....	.....

आ. अधोनिर्दिष्टानां तद्धितान्तानां विग्रहवाक्यं लिखत । (पञ्चानाम्) ५

१. शौर्यम् २. मधुरता ३. गुणी ४. भारतीयाः ५. ऐन्द्रः
६. कोमलत्वम् ७. विद्यावान्

इ. विग्रहवाक्यं विलिख्य समासनाम लिखत । (पञ्चानाम्) ५

१. भग्नपादः २. राजर्षिः ३. सपुत्रः ४. शब्दार्थौ ५. त्रिपादी
६. चतुर्युगम् ७. पाणिपादम्

6. अ. संयोज्य लिखत ३

१. अमरकोषः अ) अकारादिक्रमयुक्तः प्रथमः कोषः
२. निरुक्तम् ब) शृङ्गाररसप्रधानम्
३. शब्दकल्पद्रुमः क) यास्कः
४. मृच्छकटिकम् ड) भासनाटकप्रकाशकः
५. टि.गणपतिशास्त्री इ) श्लोकरूपकोषः

आ. नञ्समासः, कुसमासः, प्रादिसमासः, गतिसमासः, उपपदसमासः
इत्येकैकस्य एकैकम् उदाहरणं लिखत । ५

7. अ. उदाहरणानुसारं तरप्/तमप्प्रत्ययान्तं रूपं लिखत । ५

- उदा - कोमल (पुं) कोमलतरः, कोमलतमा
- वत्सल (स्त्री) वत्सलतरा, वत्सलतमा
- विशाल (न) विशालतरम्, विशालतमम्

१. सुलभ (पुं) .....
२. शोभन (स्त्री) .....
३. कठिन (न) .....
४. रूक्ष (पुं) .....
५. दुर्बल (स्त्री) .....

आ. सूक्तिद्वयं संस्कृतेन विवृणुत । ५

१. योगिनः कर्म कुर्वन्ति सङ्गं त्यक्त्वा आत्मशुद्धये ।
२. निसर्गः स हि धीराणां यदापद्यधिकं दृढाः ।
३. आपत्काले च सम्प्राप्ते यन्मित्रं मित्रमेव तत् ।

8. अ. अधोनिर्दिष्टानि वाक्यानि शुद्धानि उत अशुद्धानि इति लिखत । ५

१. चन्द्रमाः प्रत्युपकारलिप्सया कुमुदावबोधं करोति ।